కర్మణ్యేవాధికారస్తే...

కె.వి.యస్.యన్.మూర్తి

''నమస్కారం గురువుగారూ'

మృదంగాన్ని సవరిస్తోన్న పరుశురామ బాగవతార్ తల పైకెత్తి చూశాడు

పసిమి చాయా గుండ్రటి మొహం పొట్టీ కాదు పొడుగూ కాదు బొద్దుగా వున్నాడు పదమూడు దాటదు వయసు వినయంగా ముకుళిత హస్తాలతో ముద్దొస్తున్న ఆ చిన్న వాడిని ముచ్చటగా చూస్తూ చిరంజీవ' ఏం కావాలి బాబూ? అని అడిగారు దాసుగారు

ఆ పాపడు దాసుగారి అబిమాని ఆయన ప్రదర్శనలనేకం చూశాడు ఆయనతో ఎప్పుడూ ముఖాముఖి మాట్లాడి ఎరుగడు తన అబిమానితో ఎకాఎకి మాట్లాడుతోన్న సంతోషం అతన్ని కదిపి వేసింది ఎలా మొదలు పెట్టాలో తెలియక వుక్కిరి బిక్కిరి అయ్యాడు చివరకు తమరి రుక్మిణీ కల్యాణం అమోఘం' అన్నాడు

వెండి తీవల్లా మెరిసిపోతున్న దుబ్బు మీసాల్ని సవరించుకొంటూ దాసుగారు అల వోకగా నవ్వారు ఆయనకు యిది మామూలే రోజూ ఎవరో ఒక అబిమాని వస్తోంటాడు మీరు చెప్పిన పలానా కథ బావుంది- పలానా రాగం- పలానా తాళం సెహబాష్- అంటాడు కానీ అలా అన్న ప్రతీ వాడు సాదారణంగా మూడు పదులు దాటిన వాడై వుంటాడు కానీ ఈ రోజు- పస వాసనయినా పూర్తిగా పోని ఓ చిన్నారి తనను మెచ్చుకున్నాడు దాసుగారు ఆనందడోలికలలో వూగిపోయారు ఆ పల్లడి ముగ్ధ మనోహర విగ్రహాన్ని తనివితీరా చూస్తోన్నారు అతని నడతకూ నమ్రతకూ అచ్చెరువొందారు

ప్రస్తుతం పరుశురామ బాగవతార్‌కు మిగిలినది అదే హరికథకు ఆదరణ తగ్గింది అరు పదులు దాటిన ఆయనకూ సత్తువ తగ్గింది అయితే తెలుగు నాడులో ఆయన పేరూ తగ్గలేదు ఆయనలో గళ పటుత్వమూ పోలేదు ప్రస్తుతం మాత్రం ఆయన విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నారనే చెప్పాలి కాని హరికథ అంతరించిపోకుండా వుండటానికి ఆయన అనేక మంది శిష్యులను తయారు చేసి కళామ తల్లికి యితోధికంగా సేవ చేస్తున్నాడు ఆయన శిష్యులు దేశం నలుమూలలా వున్నారు కానీ ఆయనలో ఒకే ఒక ఆశయం చివుళ్ళు తొడుక్కొని నిలకడగా వుండిపోయింది తనంతటి మరో వ్యక్తిని తయారు చేయాలన్నదే ఆ ఆశయం దీనిక తోడు మరోదాన్ని దీనికి ఆయన ముడి పెట్టుక కూర్చున్నాడు

కూర్చో బాబూ' అని అమ్మా' శారదా' దాహం

తీసుకురా' అంటూ మనవరాల్ని పిలిచారు దాసుగారు

అతడు చాప వారగా వొదిగి కూర్చున్నాడు

దాసుగారి మనవరాలు అతనికి ఆప్యాయతతో మజ్జిగ తేట అందించింది అతడు దానిని అందుకుని గడగడా తాగేశాడు

ఏ వూరు బాబూ' మీది? అడిగారు దాసుగారు

అమలాపురం' అండి'

' నీ పేరు?

అశ్వనండి'

నీ వయసెంత నాన్నా'

మొన్న పుష్య బహుళ చవితికి పద్నాలుగు వచ్చిందండి

ఏం పని మీద వచ్చావు?

అది అది సమాధానం కోసం తడుముకున్నాడు- అశ్వని

పర్వాలేదు' చెప్పు బాబూ' ప్రోత్సహించారు దాసుగారు

మరండి మీ దగ్గర హరి కథ నేర్చుకుందామని

దాసు గారు అశ్వనిని ఆప్యాయంగా చూశారు ఓ చిన్న పిల్లాడు స్వయంగా తనంత తానుగా కథ నేర్చుకునేందుకు వచ్చినందుకు ఆయనకు ముద్దనిపించింది సంతోషం బాబూ' మీ యింటి పేరు? అన్నాడు

అచ్చే పల్లి వారండి'

దాసుగారి మొహం' అదోలా మారిపోయింది ఆయన మొహంలో ఒక రకమయిన బాధ మిగిలిపోయింది వైశ్యులా? అన్నాడు

కాదు' బ్రాహ్మలం'

దాసుగారు రెండు నిముషాలు మౌనంగా వుండిపోయాడు మీ నాన్నగారు ఏం చేస్తున్నారు? అన్నాడు

చిన్నప్పుడే పోయారండి' తాతగారి దగ్గర వుంటున్నాను

తాతగారు ఏం చేస్తున్నారు?

వేదం చెప్తున్నారు సభలకు వెళుతూ వుంటారు

మరింకేం' నీకూ వాక్శుద్ధి వుంది శుభ్రంగా తాతగారి దగ్గర వేదం చెప్పుకో' పండిత సభలకి కూడా వెళ్ళొచ్చు' మీ తాతగార్కి కూడా తృప్తి వుంటుంది'

అశ్వని బుర్ర గోక్కున్నాడు మీరు చెప్పింది నిజమే' కానీ నాకు పాట మీద వున్న సరదా పన్నాల మీద లేదు కథలో మనసు పెడితే బాగా రాణిస్తాననుకుంటున్నాను అదీ గాకుండా- వేదం చెప్పుకుని సన్మానాన్ని పొందితే వచ్చే పేరు కన్నా ఈ కళలో రాణిస్తే వచ్చే పేరు మహా దొడ్డది మా తాతగార్నే తీసుకోండి- వేద పారాయణ వల్ల ఆయన పళ్ళు సగం పై చిలుకు దాకా అరిగిపోయాయి ఆయన తల దన్నేవారు దాదాపు లేరనే చెప్పాలి కానీ ఆయనకు మికున్న పేరులో సహం కూడా లేదు.

దాసుగార్కి ఆ పిల్లాడి మాటలు తమాషాగా తోచాయి అప్పను తను యింత వరకు అటు వయిపు ఆలోచించనే లేదు ఎన్ని వయసులోనే అంతర్యాలను యీతప్పంలో చూడగల లేమనను నాయన అభినందించకుండా వుండలేకపోయాడు ఆయనకు ఎందుకో గర్వం అనిపించింది కుర్రాడికి కథ చెప్పాలనే అనుకున్నాడు కానీ ఆయనకు యిదివరలో బ్రాహ్మణ భాగవతార్లను తను కథ నేర్పమంటే వాళ్ళు తన్ను బయటకు పొమ్మన్న విధానమూ- చివరకు తన వాడు తాళాబత్తుల భాగవతార్ చేరదీసిన విదమూ గుర్తొచ్చాయి అశ్వని పుట్టిన కులం మీద ఆయనకున్న యించుక ఈర్ష్య

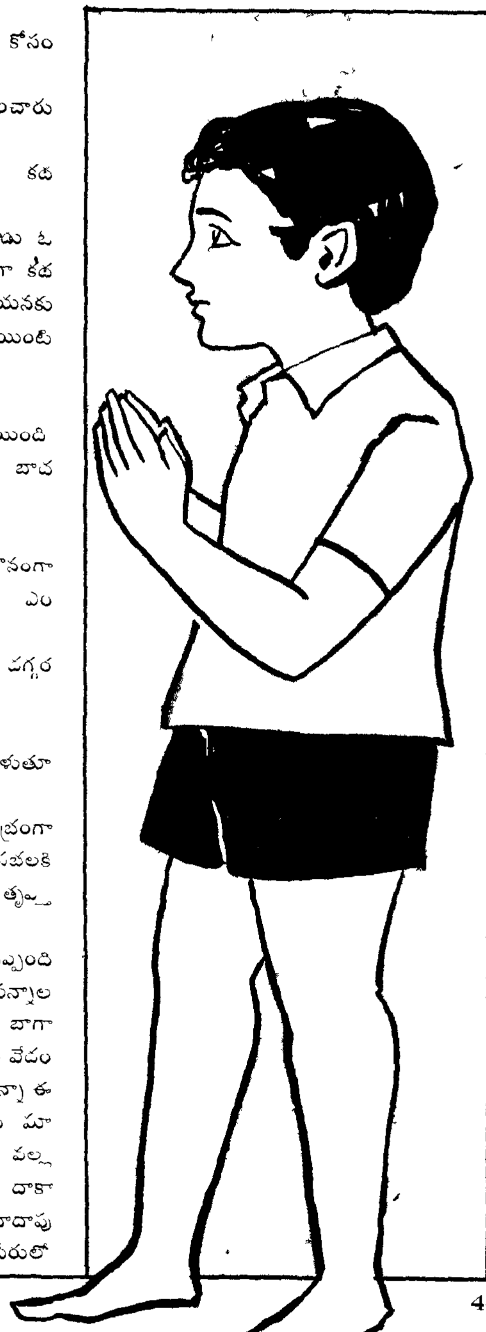

అతనిని సందిగ్ధంలో పడవెయ్యగా- తన కులం మీదున్న అభిమానం ఆ కుర్రాడికి కథ చెప్పొద్దు అని బోధించింది అది గాక తన మనవరాలు శారద తన యింట్లో వుంది దానికి తాను తప్ప మరెవరూ లేరు తన పిన తండ్రి కూతురు రుక్కమ్మ దాని నాలుగో కొడుకు రామబ్రహ్మం వాడి గళం బావుంటుంది ఆ రామబ్రహ్మాన్ని తనింట వుంచుకుని మంచి కథకునిగా తయారు చేసి తన మనవరాల్నిచ్చి అతడికి పెళ్ళి చెయ్యాలన్న తలంపు దాసుగారికి వుంది కారణం ఏదయితేనే ఆయన అశ్వనికి కథ చెప్పకూడదనే నిశ్చయానికి వచ్చాడు అయినా కుర్రాడిని బాధ పెట్టకుండా పంపించి వెయ్యాలన్న వుద్దేశ్యంతో నీకు ఈ వూళ్ళో చుట్టాలు ఎవరయినా వున్నారా? అని అడిగారు

లేరండి

మరయితే భోజనం వగైరా?

కథ నేర్చుకోవటానికి సంవత్సరాలు పడుతుంది నీది బ్రాహ్మణ వంశం తినటానికి నీకు అభ్యంతరం లేకపోయినా నీకు మా యింట్లో భోజనం పెడితే నీ కులస్తులు నన్ను బ్రతకనీయరు నీ కులాన్ని భ్రష్టు పట్టిస్తున్నానని నన్ను ఆడిపోసుకుంటారు అందుకని బాబూ' వాక్శుద్ధి వుంది కాబట్టి వేదం చెప్పుకో లేదా మాంచి తెలివయిన వాడివి మంచి చదువయినా చదువుకో పదీ పరకా అవసరమయితే నన్నడుగు ఏ పెద్దవారి చేతో యిప్పిస్తాను అన్నారు దాసుగారు

అశ్వనికి వుసూరుమంది ఎదో విధంగా కథ నేర్చుకోవాలని యిక్కడకు వచ్చాడు అక్కడికీ తాతయ్య ముందే చెప్పాడు- ఆయన నీకు కథ చెప్పడురా – అని అయినా యింట్లో తగువాడి మరీ వచ్చేశాడు తీరా యీయన చెప్పనంటే తాతయ్యకు తను మొహం ఎలా చూపించగలడు? అందుకే ఎదోలా పనిని సానుకూలం చేసుకునే వుద్దేశ్యంతో వానీ వారాలు చేసుకుని మీ దగ్గర నేర్చుకుంటానండి అన్నాడు

దాసుగారికి మనసు పీకింది కుర్రాడు చాకులా వున్నాడు కథ మప్పితే ఆంధ్రదేశాన్నే గడగడలాడిస్తాడు తన పేరూ- హరి కథ ప్రతిష్ఠా నిలబెడతాడు కానీ అంతలోనే ఆయనలో స్వార్థం పిశాచిలా బోర విరుచుకు ప్రవేశించింది ఇతడితో పోలిస్తే రామబ్రహ్మం ఎందుకూ పనికి రాడు ఇద్దరికీ కలిపి కథ చెపుతే రామబ్రహ్మం పేరూ పూరూ వుండదు అప్పుడు తన మనవరాలు ఏమయిపోతుంది ఎవరో పరాయివాడు- అంచులోను తనను క్రిందకు తొక్కేయాలని ప్రయత్నించిన బ్రాహ్మణ కులం వాడు తన మనవడిని ఎందుకూ పనికి రాకుండా చెయ్యటమా' అదీ తన సహాయంతోనా వీల్లేదు దాసుగారు మనసును పాషాణం చేసుకున్నారు బాబూ' మీ తాతగారు వేద పండితులు గదా' మా కులం కుర్రాడిని ఒకడిని మీ తాతగార్కి దగ్గరకు

పంపిస్తాను అయన మా వాడికి వేదం చెపితే నేను నీకు కథ మప్పుతాను అన్నారు

అశ్వని నీళ్ళు నమిలాడు దాసుగార్ని విచిత్రంగా చూశాడు ఎందుకో అక్కడ అతనికి మరో క్షణం వుండబుద్ధి కాలేదు గిరుక్కున వెను తిరిగి రోడ్డు మీదకు వచ్చేశాడు

అలా వెళ్ళిపోతున్న అశ్వనిని చూసి దాసుగారి మనసు విల విలలాడింది గుండెను ఎవరో పట్టుకుని కసిగా పిండుతున్నట్టు బాద పడ్డాడాయన అశ్వని పడిన బాద ఎటువంటిదో ఆయనకు స్వానుబవం వలన తెలుసు తెలిసీ తను జీవితంలో మొట్టమొదటి తప్పు చేశాడు ఏ కుల వైషమ్యమయితే వుండకూడదని చిన్నతనంలో తను మనసారా వాంచించాడో? ఏ కుల నిర్మూలనకు పాటు పడదామని తానబిలషించాడో! నేడు తానే కుల సర్పాన్ని తట్టి లేపాడు కులమనే పడగకు తానో కోరయ్యి ఓ కుర్ర కుంకను అంట బొడిచాడు తన పాపానికి నిష్కృతి లేదు కళామతల్లికి తీరని ద్రోహం చేశాడు తనకు ఈ వుసురు ఎప్పుడోప్పుడు- ఏదో విదంగా తగిలి తీరుతుంది కళ్ళు మూసుకొని నిస్సత్తువగా గోడకు జేర్లబడ్డాడాయన

*　　*　　*　　*

పై సంఘటన జరిగి పది సంవత్సరాలు దాటింది

ఈ పది సంవత్సరాలలోనూ రామబ్రహ్మం గురువును మించిన శిష్యుడైపోయాడు ఆదిబట్ల నారాయణదాసూ, దీక్షిత దాసుగార్ల తరువాత రామబ్రహ్మమే అన్నారందరూ 'మన ముదపాకను మరిపించాడోయ్ అన్నారు దాసుగారి- మనవాళ్ళందరూ

పరుశురామ బాగవతార్‌కయితే వూపిరి సల్పని పనులొచ్చి పడిపోతోన్నాయి మనవడికి ప్రొగ్రాంలు పిక్సు చెయ్యటం దగ్గర నుండి అతడి సంరక్షణ చూడటం వరకు ఆయనే బుజాన్న వేసుకున్నాడు మనవడిని చూసి ఆయన మురిసిపోతోన్నాడు తన కుల ప్రతిష్టను నిలబెట్టి తనను అజ్జాడవారి సరసన నిలిపినందుకు మనవడిని మనసులో తెగ అబినందించాడు మనవరాలి అదృష్టాన్ని తలచుకుని మురిసిపోయ్యాడు

రామబ్రహ్మం కూడా తాతయ్యను వదలి ఒక్క క్షణం వుండే వాడు కాదు ప్రతి చోట తాతగార్ని పొగడి ఆయనకు పాదాబివందనం చేసి మరీ కథను మొదలు పెట్టేవాడు శారద కూడా అతనితో చాలా సరదాగా ఆత్మీయంగా వుండేది

కాలం చక్కగా దొర్లిపోతోంది

మనసులోని ఆలోచనను కూతురుకు చెప్పి, మనవరాల్ని ఓ యింటిదాన్ని చేసేద్దాం- అనుకుని కూతురు రుక్కమ్మకు కబురంపబోయాడు దాసుగారు కానీ ఓ రోజు రుక్కమ్మ- ఆమె భర్త తాతాచారీ వూడి పడ్డారు

దాసుగారూ, శారదా వాళ్ళకు సకల మర్యాదలూ చేశారు

మధ్యాహ్నం బోజనాలయ్యాక వీధి గుమ్మం దగ్గర పొగడ చెట్టు నీడలో మంచాలు వాల్చుకుని పిచ్చాపాటీ మొదలు పెట్టారు

'మీ మేలు మర్చిపోలేం మామయ్యా! మట్టి వెదవను సాన పెట్టి వజ్రంలా తయారు చేశారు అన్నాడు తాతాచారి కృతజ్ఞతగా

"నాదేముంది బాబూ! అంతా ఆ బగవదనుగ్రహం" అన్నాడు దాసుగారు

పిచ్చాపాటీ సాగిపోతోంది

' వాడిని మీరు యింత వాడిని చేశారు మీ చేత్తోనే వాడినో యింటి వాడిని చేసేస్తే మీకు ఋణపడ వుంటాం!" అన్నాడు తాతాచారి

వస్తున్నాడు- తన దారికేవస్తున్నాడు శుభస్య శీఘ్రం- ఆలస్యం దేనికీ!' అన్నారు దాసుగారు

అదే నాన్నా! మన వూళ్ళో లక్కోజువారట మంచి కుటుంబం అని విన్నాము పెద్ద బజార్లో బంగారం కొట్టు వుందట " చెప్పుకు పోతోంది రుక్కమ్మ

దాసుగారి ఎడమ కన్ను అదిరింది ఆయనకు

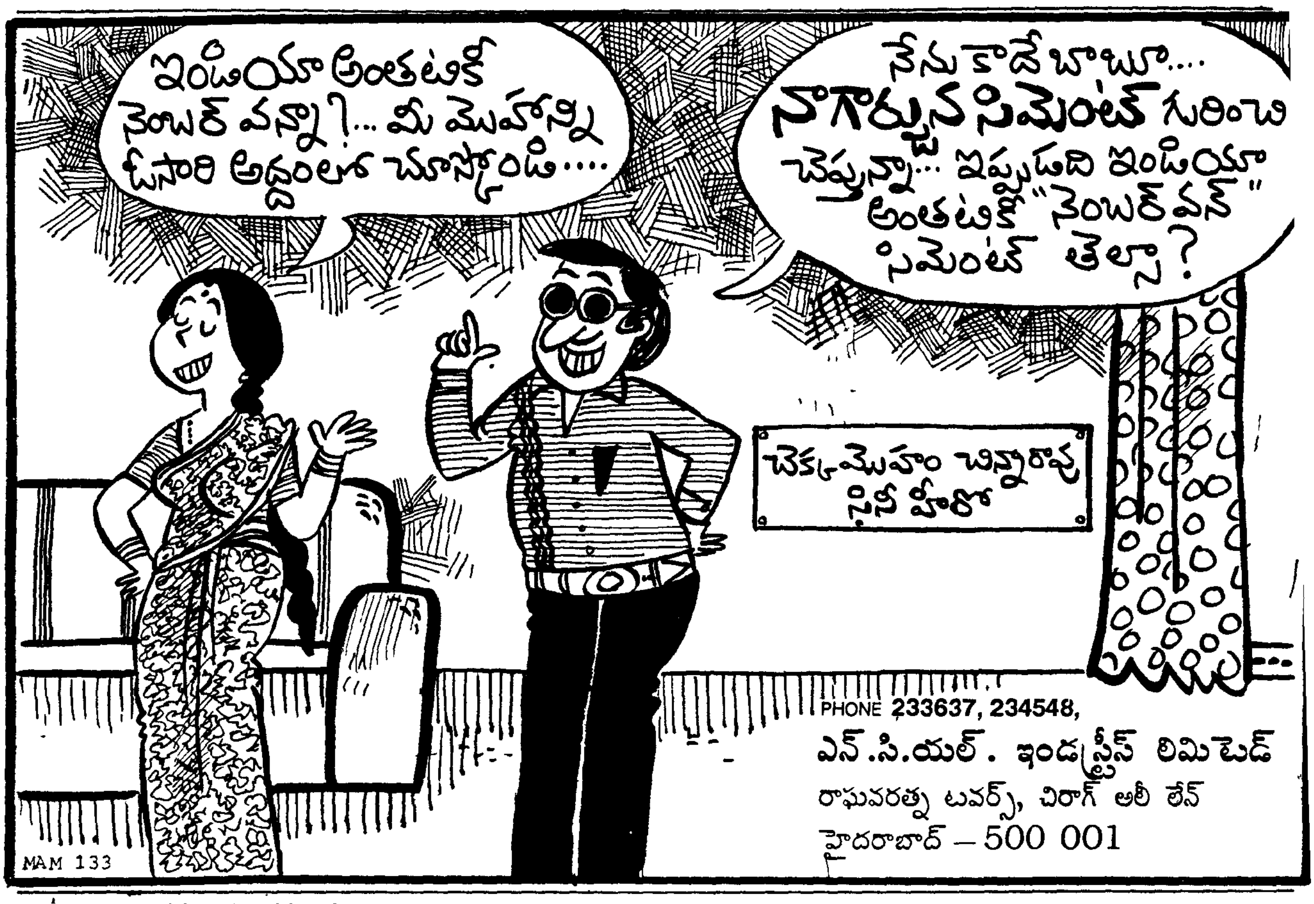

ఎదమ పార్శ్వం అంతా మొద్దుబారిపోయినట్టనిపించింది చల్లా ముంతా సామెత గుర్తొచ్చింది దాసుగార్కి ఇక తాత్సారం అవవ్వరమనుకొని అదేంటే రుక్కూ! మరి శారదను నీ కోడలని అనుకున్నాం కదే' అన్నారు

కాదని ఎవరన్నార్నాన్నా? కానీ ప్రస్తుత పరిస్థితి వేరు కానీ వాడికి యిది జోడీ కాదు వాడా చూడబోతే పెద్ద బాగవతారయ్యాడు ఆ లక్కోజు వారి అమ్మాయికయితే ఆటా పాటా కూడా వున్నది మన వాడికి తోడుగా బావుంటుంది కట్నం కూడా దండిగానే యిస్తారట మన బ్రహ్మానికి కూడా ఆ పిల్ల నచ్చిందట మాటల సందర్భంలో వాళ్ళ నాన్న దగ్గర తేలాడట' అంటోంది రుక్కమ్మ

ఆలోగా రామబ్రహ్మం అక్కడకు వచ్చాడు అక్కడ వున్న తల్లిదండ్రులనూ మ్లానమై వున్న దాసుగారి మొహాన్ని చూసి జరిగింది గ్రహించాడు నేల చూపులు చూసుకుంటూ లోపలకు వెళ్ళిపోయాడు అక్కడ శారద వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తోంది

రామబ్రహ్మం ఆమె దగ్గరకు వెళ్ళాడు శారదా' అన్నాడు ఆప్యాయంగా

అతడిని చూసి శారద మొహం తిప్పేసుకుంది

'నేను నీ పట్ల ఎప్పుడయినా అసభ్యంగా ప్రవర్తించానా?

లేదన్నట్టు తల వూపింది శారద

పోనీ నేను నీలో లేనిపోని ఆశలను ఎన్నడయినా కల్పించానా?

శారద చివ్వున తలెత్తి అతన్ని చూసింది బావా నేనోటి అడుగుతాను సమాధానం చెపుతావా? అంది

'అడుగు!'

"తాతయ్య వుద్దేశ్యం మీకు తెలియదా? అత్తా మామయ్యలకు కూడా తెలుసుగా? నిన్ను ఖర్చుకు వెనుకాడకుండా యింత వాడిని చెయ్యటానికి తాతయ్య అంత కష్టం ఎందుకు పడ్డాడో కూడా మీకు తెలుసుగా?

బాణాల్లా సూటిగా తగిలిన ఆ ప్రశ్నలకు మతి పోయి నిలబడిపోయాడు రామబ్రహ్మం

'ఏం బావా? అంతా తెలిసే మీరు ఎందుకు యిలా మోసం చేశారు నన్ను చేసుకునే వుద్దేశ్యం లేదని చెబితే మాత్రం తాతయ్య నిన్ను యింత గొప్ప వాడిగా చేసి వుండే వాడు కాదా? ఎందుకు బావా యిలా చేశావు? నీ పబ్బం గడుపుకోవటానికి ఎరగా నేనే దొరికానా? గొల్లుమని ఏడిచింది శారద

'నన్ను క్షమించు '

'ఎంత తేలికగా చెప్పేశావు బావా? ఆడదాని మనసులో పడిన ముద్ర చెరిగిపోదు బావా చెరిగిపోదు నన్ను కాదనటానికి కారణం ఏమిటి బావా?

ఆ లక్కోజు వారు చాలా డబ్బున్న వాళ్ళు నేను పైకి రావాలంటే డబ్బు కావాలి ఆమెను చేసుకుంటే– కనీసం నేనయినా సుఖపడతాను నిన్ను చేసుకుంటె సుఖపడటం మాట అలా వుంచి అందరం పస్తులుండాలి అతని మాటల్లో కరకుదనం స్పష్టంగా కనుపిస్తోంది

నువ్వంత అసమర్థుడివా! బావా? అంటోంది శారద

ఈలోగా దాసుగారు అక్కడకు వచ్చారు వాడితో మనకేంటమ్మా? ఈ తాత బ్రతికున్నంత కాలం నీకు ఏ బాధా ఉండబోదు వాడో విశ్వాసఘాతకుడమ్మా నా పేరుకు తగ్గట్టే నాకు గనక శక్తి వుంటే– స్టేజి ఎక్కగానే కథ మర్చిపోగాక– అని వీడిని శపించి పడేద్దును అంటూ తన అక్కసును కక్కేశారు దాసుగారు

సాయంత్రం రుక్కమ్మా, భర్తా, బ్రహ్మం బయలుదేరారు పోతూ పోతూ రామబ్రహ్మం చేత దాసుగార్కి పళ్ళెంలో పెట్టి– పట్టు పంచా తాంబూలం వెయ్యినూటపదహార్లూ– గురు దక్షిణగా యిప్పించింది రుక్కమ్మ

మేన కోడలికి బిన్నీ సిల్కు చీరను బొట్టు పెట్టి చేతిలో పెట్టింది

వాళ్ళు అలా బయటకు వెళ్ళారో లేదో దాసుగార్కి గుండెల్లో సన్నగా నొప్పి ప్రారంభమయింది

* * * *

నా స్టెత్ తీశారా? ' దాదాపుగా అరిచాడు అశ్వని

'అబ్బబ్బా హాస్పిటల్‌కు వెళ్ళడం కాదుగానీ మా ప్రాణాలు తీసేస్తున్నారు ఆప్యాయంగా విసుక్కుంది కల్పన మూడేళ్ళ బాబిగాడి మెడలో ని స్టెత్ తీసి భర్తకు అందించింది

నేను వెళుతున్నాను

కల్పన– బాబిగాడిని ఎత్తుకుని గుమ్మందాకా వచ్చింది

అశ్వని స్కూటర్ దాకా వెళ్ళాడు అంతలోనే ఏదో గుర్తొచ్చి ఆ టి వి రాక్ మీద తాళాలున్నాయి' అంటూ భార్యకు అభ్యర్థనతో కూడిన హుకుంను జారీ చేశాడు

కల్పన ముసి ముసిగా నవ్వుకుంటూ లోపలకు వెళ్ళి తాళాలు తీసుకుని వచ్చి అతడికి అందిస్తూ పర్సు తీసుకున్నారో లేదో చూసుకోండి' అంది

సరేలేవో! పెద్ద అంటూ భార్య నెత్తిమీద చిన్నగా చిలిపిగా మొట్టి స్కూటరు స్టార్టు చేసి ముందుకు వురికించాడు- అశ్వని

అతడు హాస్పిటల్ చేరుకునేసరికి అక్కడ చాలా హడావుడిగా వుంది స్కూటరు పార్కు చేసి వార్డు వయిపు అడుగులు వేశాడు అతడిని చూసి అప్పటి వరకు వార్డులో వున్న కోలాహలం సర్దుమణిగింది పేషెంట్లు అతడిని చూసి తాము తాగుతున్న చుట్టలీ సిగరెట్లనూ పారవేశారు వార్డులో ఖాళీ లేక కొందరు రోగులు వరండాలోనే పడుకుని వున్నారు

అందర్నీ పలుకరించుకుంటూ ముందుకి సాగిపోతున్నాడు అశ్వని ఉన్నట్టుండి అశ్వని చూపు ఓ మూలగా పడుకున్న వ్యక్తి మీద పడింది అతడి ప్రక్కనే ఓ ఇరవై ఏళ్ళ పడుచు కూర్చుని బత్తాయి రసం తీస్తోంది

అశ్వని తొందర తొందరగా అడుగులు వేసుకుంటూ అక్కడకు వెళ్ళాడు

ఎనభై సంవత్సరాల దగ్గర వయసున్న స్ఫురద్రూపి వెనక్కు వ్రేలాడుతోన్న వెండి వుంగరాల జుత్తూ గుబురు మీసాలూ నుదుటన త్రిచూర్ణపు బొట్టు

ప్రపంచంలో ఎత్తైన స్తంభం!

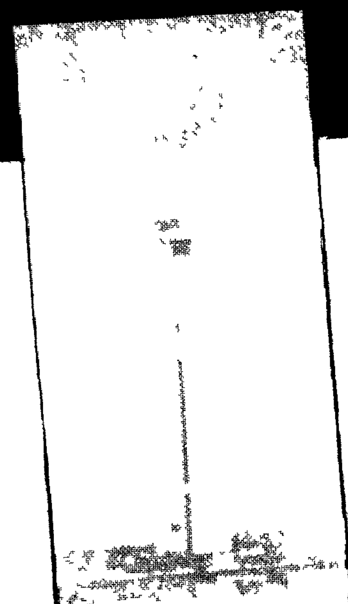

కెనడాలోని టొరాంటోలో నిర్మితమైన ఈ టవర్ ప్రపంచంలోనే ఎత్తైనదట ఆకాశాన్ని తాకుతున్నట్లున్న ఈ టవర్ ఎత్తు 1822 అడుగులట 1973 ఫిబ్రవరి 12న ప్రారంభమైన ఈ టవర్ నిర్మాణం 1975 ఏప్రిల్ 2న పూర్తయిందట

1140 అడుగుల ఎత్తులో 416 సీట్లుగల ఒక రెస్టారెంట్‌ను కూడా ఏర్పాటు చేశారట అక్కడ నుంచి 120 కిలోమీటర్ల దూరంలోవున్న వాటిని చూడవచ్చునట అంత ఎత్తున్న టవర్‌ను చూసితీరవల్సిందే మరి!

అశ్విని అతడిని మరో క్షణం చూసి నమస్కారం దాసుగారూ! అన్నాడు

దాసుగారికి ఓ నిముషంపాటు భుజాలు వెడల్పయ్యాయి తను కథ చెప్పటం మాని దాదాపు పన్నెండేళ్ళయినా ఈ దేశంలో తనకింకా గుర్తింపున్నమాట ఆయన అశ్వినిని తన్మయంగా చూస్తూ చిరంజీవ! అన్నాడు

నన్ను గుర్తుపట్టారా?

ఎవరూ?

అశ్వినినండి! తమబోంట్లకు గుర్తుండి ఉండకపోవచ్చు శతకోటి లింగాల్లో బోడి లింగంగాడిని సరిగ్గా పది సంవత్సరాల క్రితం తమరి దగ్గరకు కథ చెప్పమని వచ్చాను తమరు నన్ను మంచి చదువు చదువుకోమని దీవించి పంపారు తమ ఆశీర్వాద బలం వుండటం వల్ల నేను కష్టపడి చదివాను డాక్టర్నయ్యాను నాలుగేళ్ళ క్రితం పెళ్ళయింది ఓ పిల్లాడు కూడా!'

దాసుగారు బాధగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు కను రెప్పల్లోంచి నీటి బిందువులు చిప్పిల్లాయి ఆయన గుండెల్లో గతం ఓ ముల్లులా కసిగా దిగి గుండెనంతటినీ కెలికి పారేసింది నన్ను క్షమించు బాబూ! అన్నాడు దాసుగారు

ఏమయిందని మీరంత బాధ పడుతున్నారు మీరు నాడు నా అభ్యర్థనను మన్నించి నాకు కథ చెప్పితే ఎలా వుండేదో తెలీదుగానీ మీరు కాదు పొమ్మనటం మాత్రం నాకు చాలా వుపకారం చేసింది ఈ రోజు పదిమందికి వైద్య సహాయం చెయ్యగలుగుతున్నాను బయట ప్రపంచాన్ని చూడగలిగాను అటు మా తాతగారి ప్రభావంగాని యిటు మరెవరి ప్రభావం గానీ నా మీద పడలేదు హృదయ వైశాల్యం పెరిగింది '

అశ్విని మాటలు దాసుగారి ఎదకు సూటిగా తగిలాయి 'నా స్వార్థం నన్ను పూర్తిగా దహించి వేసింది బాబూ! నాకు కులాభిమానం కంటే స్వాభిమానం ఎక్కువగా వుండేది నిన్ను కాదనటానికి బలమైన కారణం నా మనవరాలే బాబూ! కథ నేర్పి రామబ్రహ్మానికి- దీన్నిచ్చి చేద్దామనుకున్నాను ఆయన ఆయాస పడుతూ యింకా ఏదో చెప్పుకుపోతున్నాడు

అశ్విని ఆయనను వారించాడు "మీరు అట్టే ఆవేశపడకండి ఇక్కడ పని ముగించుకొని మా యింటికి వెళదాం మీరేం మనసులో వుంచుకుని బాధ పడకండి అన్నాడు అశ్విని

నేను నీకు ఏం చేశాన ని బాబూ! నా మీద నీకు యింత అభిమానం

మీలో వున్న కళను నేను ఎప్పుడూ గౌరవిస్తాను దాసుగారూ మీరు విశ్రాంతి తీసుకోండి నేను పెద్ద డాక్టర్లతో మాట్లాడి వస్తాను అంటూ అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయాడు అశ్విని

దాసుగారికి, ఎక్స్‌రే- బ్లడ్ టెస్టు కార్డియోగ్రాఫూ మొదలైనవన్నీ అయ్యేటప్పటికి సాయంత్రం అయిపోయింది అన్నీ అయ్యాక దాసుగార్ని శారదనీ తీసుకుని యింటికి బయలుదేరాడు అశ్విని

* * * *

కర్మణ్యే వాదికారస్తే! మా ఫలేషు కదాచన
మా కర్మ ఫలహేతుర్భూ! ర్మాతే సజ్ఞో
స్త్వకర్మణి

'కర్మను- ప్రవృత్తి, నివృత్తి అను రెండు మార్గములలో చేయవచ్చును మొదటిది ఫలమును కోరి రెండవది ఫలాపేక్ష లేక, కర్మను చేయుటకు రెండవ మార్గమే సరైనది మొదటిది కష్టమైనదనే చెప్పాలి రెండోది స్వచ్ఛందము అదీ కాక ఫలాపేక్ష కోరి పని చేస్తే ఆశించే ఫలితం మాత్రమే దక్కవచ్చు ఫలం రాకపోతే బాధ కలుగుతుంది ఫలాపేక్ష లేక పని చేస్తే వచ్చిన ఫలం కొంచెమయినా బహు గొప్పగా వుంటుంది మామిడి టెంకను పాతితే అది నీడ, తోరణాలు, పలుదోము పుల్లల్ని కూడా పళ్ళతో

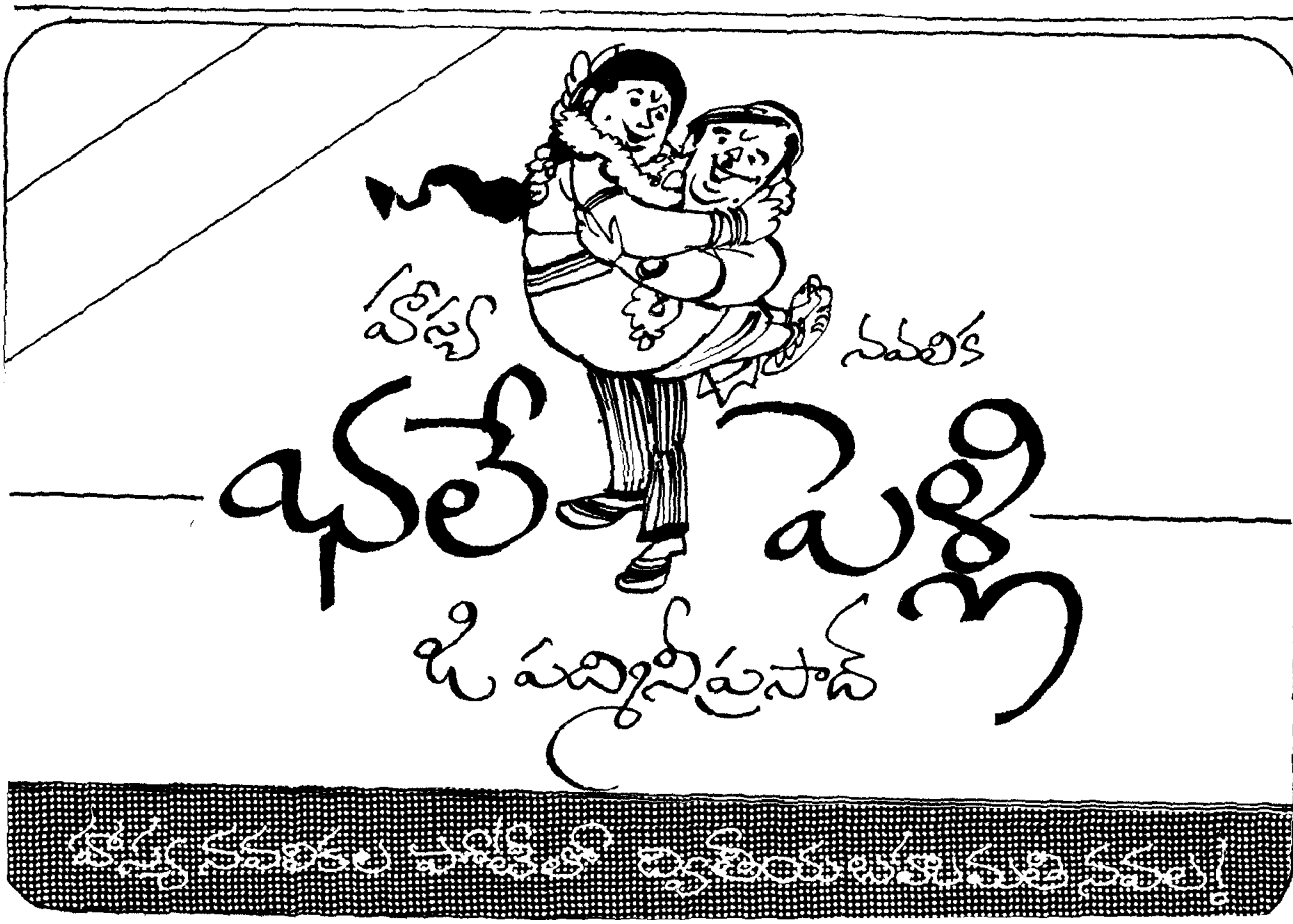

బహుమతి పొందిన వ్యాఖ్య

"పీకలండి పీకలూ, రబ్బరు పీకలూ
పిచ్చివేషాలేస్తే లేచిపోవు మీ పీకలూ!"
- కె. సుభాషిణి (నంద్యాల)

"వూసలోల్ల చిన్నదాన్నిరోయ్!
వూసులెన్నో నేర్చినదాన్నిరోయ్!"
-బి. కృష్ణప్రసాద్ (హైదరాబాద్)

"నిన్న తెరమీద మురిపించిన ముద్దుగుమ్మా
నేడు వీధిన పడ్డా వేంటమ్మా!"
-బత్తుల లక్ష్మి (విజయనగరం)

" పిచ్చిదానిని కాను నేను
పిచ్చెక్కించే స్టార్‌ని నేను!"
-జి. దుర్గారావు (గోపాలపురం)

లక్కీ పేర్లు

జె. వరలక్ష్మి (నర్సీపట్నం), ఎ ఎ ప్రదాయిని (గుమ్మలూరు), పి జానకిరామ్ (గుంటూరు), జి సుబ్రమణ్యం (విశాఖపట్నం), కె పార్ధసారధి (బాపట్ల), కె యన్. మాచన్న (తాళ్లపూడి), బి సాయిబాబా (ఒంగోలు), ఎ సుందరం (మద్రాసు), యన్ కె నాగ్ (పెనుగొండ), ఎం సంపత్‌కుమార్ (రేపల్లె)

పాటు యిస్తుంది మనం కోరనటువంటి సకలైహికాముష్మిక సుఖాలూ భగవదనుగ్రహం వలన కలిగి తీరతాయి

కర్మలు చేయటంలో ఒక జాతి ఎక్కువా మరో జాతి తక్కువా- అన్న భేదం వుండదు ఈ ప్రపంచ గడియారంలో అన్ని చక్రాలూ సరిగా పని చేస్తేనే గడియారం తిరుగుతుంది మానవుని ప్రతిష్ఠ అతని జాతిని బట్టి కాక తన కర్మ మీద ఆధారపడి వుంటుంది

ఇంక ముఖ్యమయినది-

ఫలాపేక్ష వుండకూడదు కర్మలు మాత్రం చేసి తీరాలి అందలి ఫలా ఫలాలు దైవాదీనాలు కర్మ చేయుట తన వంతు ఫలమిచ్చుట భగవంతుని వంతు చేసిన కర్మకు తగిన ఫలం పూర్వజన్మ సుకృతాన్నిబట్టి వస్తుంది

రేడియోలో సూక్తి ముక్తావళి శ్రావ్యంగా వినిపిస్తోంది

అశ్వని కాఫీ గ్లాసుతో దాసుగారి మంచం దగ్గరకు వెళ్లాడు

దాసుగారి కను గుడ్లు ఎరుపెక్కి వున్నాయి

'నిద్ర పట్టలేదా? ' అడిగాడు అశ్వని- కాఫీ గ్లాసును దాసుగారికి అందిస్తూ

ఇంకా ఎక్కడ నిద్ర నాయనా! నీ సుఖాన్నంతా ఆ రామబ్రహ్మంగాడు కొల్లగొట్టుకు తీసుకుపోయాడు నాగు పామని తెలియక పాలు పోసి పెంచాను వాళ్ళమ్మ ఓ యిచ్చకాల బుచ్చని అప్పట్లో కనుక్కోలేకపోయాను నా పిల్లను ఆ యింటికి తీసుకుని వెళ్తారనుకొన్నాను నా సర్వస్వానీ ధారబోశాను

వెధవ- కోరల్లో నింపుకున్న విషాన్ని నేను పాలు పోస్తే పెరిగిన విషాన్ని మాతో పూర్తిగా పంచిపోయాడు నా పుచ్చురు పాడు తగలకపోయే నా వాడు పురుగులోడ

దాసుగారూ! అశ్వని ఆవేశ భరితమయిన కేక దాసుగారి శాపనార్థాలకు ఆనకట్ట వేసింది

దాసుగారు నీళ్ళు నిండిన కళ్ళతో అశ్వనిని చూశారు

అయ్యా! తమరికి నేను చెప్పాల్సిన వాడిని కాదు ఇప్పుడే రేడియోలో సూక్తి ముక్తావళిని మీరు వినే వున్నారు మీకు చాతయ్యింది మీరు చేశారు ఫలితం మీ చేతుల్లో లేదు మీకొచ్చిన కళని అతనికి పంచి యిచ్చారు అతడు మీ అంతటి వాడయ్యాడు నన్నడిగితే మీకు మంచి ఫలమే లభించింది ఇక మీరు నాకేదో అన్యాయం చేశానని బాధ పడ్డారు అది అన్యాయం కాదు మీ మనవరాలి పెళ్ళి ప్రయత్నం మీరు చేశారు అందుకు నన్ను కాదన్నారు అలా చెయ్యటం మీ బాధ్యత కానీ యిక్కడ మీకు ఫలం దక్కలేదు అయినా మీరు బాధ పడకండి చెల్లెమ్మ పెళ్ళి నేను జరిపిస్తాను అన్నాడు అశ్వని

బాబూ! నీ ఋణం

వద్దు దాసుగారూ! ఇక్కడ ఋణాల ప్రస్తావన వద్దు కానీ నాదో చిన్న విన్నపం కుల ప్రసక్తి లేకుండా మీకున్న విద్యను పదిమందికీ పంచి పెట్టండి మీ కళకు సార్ధకత కూడుతుంది

అవును బాబూ! తప్పకుండా నీ మాటను పాటిస్తాను అన్నారు దాసుగారు

తాతా! తాతా! అంటూ మంచం దగ్గరకు వచ్చాడు బాబిగాడు

రారా! నాన్నా రా! అంటూ చేతులు చాచారు దాసుగారు అంతలోనే ఆయనకు గుండె నొప్పి ఎక్కువయింది భగవాన్ నేను చేసిన తప్పును దిద్దుకునే అవకాశాన్ని నాకు లేకుండా చేస్తున్నావా? అంటూ గుండె పట్టుకుని వెనక్కు వాలిపోయారు దాసుగారు ●